השותפין פרק ראשון בבא בתרא

שוף אבריסך. פ"ה שהה קומתך עד כריסך: **כשורי.** קורות העלייה: **אכל אתנו אהדדי.** כשחלקו אם תשפל עליה (ו) יפתרוהו הכית ויבטוהו: **עד כמה.** תשפיל העלייה ויכוף את העליון לפתור ולבטות: **כאוסה שפנינו.** כהמוכר פירות המקבל עליו מחכירו לבטות לו בית עושה רומו כחלי מרכו ומלי רחבו כבנין היהיכל שהיה מרכו מרבעים ורחבו עשרים וגבהו שבעים: **איסוריפא.** חבילות קנים חרוכין: **והדר.** מחזיר עצמו לכל לדדין: **סברנא לך הכא.** אסמוס לך חלוטותיך באבנים וטיט ואפתח לך לחעלה מכותלי בגובה כחלוך חלוטות אחרים שיתירו (ז) בניתך: **קמרעם לאשיפאי.** כשתפתח כה חלוטות חעוב החומה מחמת המכה: **סברנא לך.** הכותל מרחש גובהו עד שיגיע למקום החלוטות שתעשה לך: **לא קיימא.** שאין טיט החדש נדבק יפה בטיט הישן שיבש כבר: **דאע"ג דקא משמשם כה בליבי ומיבני.** ואין הוא עלמו דר בתוכו מלי א"ל לא מלינא דאטרח להוציא העליה והתכן: **אספלידא.** טרקלין יפה: **ברבילא.** גיגה שבלב הטרקלין שהיתה מחירה לחוכו: **בדנפשאי אנא בנינא.** בשלי אני בונה ואתה אין לך עלי חזקת אורה של שבע שנים להשתא הוא דפלגיטו: **ד' אמות.** לעבודת הכרם שהיו חורשין אותה בשוורים: **דעלו אהדדי.** שנתן בעל הכרם לבעל השדה לבן דמיס של עילוי הכרם הילכך כרם בעי למשקל עם עבודתו: **בשופטני עסקינן.** וכי שטוה היה שבעל גינה חלקה כנגד בית בעוי ולא נעל עילוי דמיס: **והשתא** (ח) **אידרונא.** חדר אחד ואני על מנת אספלידא נתתי עילוי דמיס: **שמא בעלמא.** (ט) אם אספלידא שמא ואע"פ שאינו כשאר אספלידא לא בטיל שמו: **בית כור.** לפי חשבון (י) שאתים כחלר המשכן:

נהרדעי

א"ל (א) איסתריה אנא ואבנייה אמר ליה לי דוכתא למידר בה א"ל אנא אוגר לך דוכתא א"ל לא [ב]טרחנא (ג) לא קא מתדר לי שוף אבריסך ועול ושוף אבריסך ופוק אמר רב חמא [ד]בדינא קא מעכב והני מילי דלא מטו כשורי למטה מעשרה [ה]אבל מטו כשורי למטה מעשרה מצי א"ל למטה מי' רשותא דידי הוא ולא משעבד לך וה"מ דלא אתנו גבי הדדי [ו]אבל אתנו גבי הדדי סתרי ובנו וכי אתנו בהדי הדדי עד כמה אמרו רבנן קמיה [ז]דרבה משמיה דמר זוטרא בריה דרב נחמן דאמר משמיה דר"נ כאותה ששנינו [ח] רומו כחצי ארכו וכחצי רחבו אמר להו [ט]רבה [י]לאו אמינא לכו לא תיתלו ביה בוקי סריקי ברב נחמן הכי אמר ר"נ (יא) כי דדיירי אינשי וכמה אמר רב הונא בריה דרב יהושע [יב]כי היכי דעיילי איסוריתא דמחוזא והדר [יג]ההוא גברא דהוה בני אשיתא אחורי כווי דחבריה אמר ליה קא מאפלת עלי א"ל סברנא לך הכא ועבידנא לך כווי לעיל מאשיתאי א"ל קא מרעת ליה לאשיתאי א"ל סתרנא לך לאשיתך עד דוכתא דכווי ובנינא לה ועבידנא לך כווי בבנינא לעיל מאשיתאי א"ל אשיתא מתתאה עתיקא ומלעיל חדתא לא קיימא אמר ליה סתרנא לה עד לארעא ובנינא לה ועבידנא לך כווי בגוה א"ל חדא אשיתא חדתא בכוליה ביתא עתיקא לא קיימא א"ל סתרנא לה לכוליה ביתא ובנינא לך כווי בבנינא א"ל לית לי דוכתא למידר בה א"ל אגירנא לך דוכתא א"ל לא [יד]טרחנא אמר רב חמא [טו]בדין קא מעכב [טז]היינו דך והא תו למה לי הא קמ"ל דאע"ג דלא משתמש [יז]אלא תיבנא (יח) ובי ציבי בעלמא [יט]הנהו בי תרי אחי דפלגי בהדי הדדי חד טמייה אספלידא וחד מטייה תרביצא אזל ההוא דמטייה תרביצא וקא בני אשיתא אפומא דאספלידא א"ל קא מאפלת עלי א"ל בדידי קא בנינא אמר רב חמא [כ]בדין קאמר ליה א"ל רבינא לרב אשי מאי שנא מהא דתניא [כא]שני אחין שחלקו אחד מהן נטל שדה כרם ואחד מהן נטל שדה לבן יש לו לבעל הכרם ד' אמות בשדה לבן שעל מנת כן חלקו א"ל התם דעלו להדדי אבל הכא מאי דלא עלו להדדי [כב]ובי בשופטני עסקינן דהאי שקיל אספלידא והאי שקיל תרביצא ולא עלו להדדי א"ל [כג]נהי דעלו להדדי דמי ליבני כשורי והודרי דמי אוירא לא עלו להדדי ולימא ליה מעיקרא אספלידא פלגת לי השתא משוית לי [כד] אידרונא אמר רב שימי בר אשי שמא בעלמא פלג ליה מי לא תניא [כה]האומר בית כור עפר אני מוכר לך אע"פ שאינו אלא לתך הגיעו שלא מכר לו אלא שמא והוא דמיתקרי בית כור [כו]פרדם אני מוכר לך אע"פ שאין בו רמונים הגיעו שלא מכר לו אלא שמא והוא דמיתקרי פרדם [כז]כרם אני מוכר לך אע"פ שאין בו גפנים הגיעו שלא מכר לו אלא שמא והוא דמיתקרי כרמא מי דמי התם מצי אמר ליה מוכר ללוקח שמא זביני לך הכא מצי א"ל אדעתא דהכי פלגי דדאירנא ביה כי היכי דדרו אבהתן אמרו ליה שאין שם בית כור יכול לומר סבור הייתי שהיית משלים לי בית כור ואם תאמר ומימא דדמיס מוציעים ואם נתן לו דמי בית כור אפילו קרו ליה בית כור ישלים לו בית כור שלם ויש לומר דמירי כגון לאוזל גביה ומינו נותן לו אפילו דמי לתך ואי קרו ליה בית כור אפילו אין בו אלא לתך הגיעו ואי לא קרו ליה בית כור מייב לתת לו בית כור שלם אי נמי דלא אחיל גביה וכגון דנתן לו דמי לתך והשתא אי לא קרו ליה בית כור היה יכול לומר לוקח אם תרלה לתת לי בית כור שלם ולעמוד במקחך עמוד ואם לאו תחזור לי מעותי אבל אי קרו ליה בית כור הגיעו אע"פ שאין בו אלא לתך:

מר

אספלידא שאהדי דר כשורו בה אבותי שהיה לה מאור גדול:

מסורת הש"ס

(א) נ"ל מצינו דאיטרח, (ב) ס"ל דרבא, (ג) לקמן נח:, (ד) ס"ל רבא, (ה) (לקמן קנא: ע"ז לו: חולין נ.), (ו) נ"ל מצינו דאיטרח, (ז) [פי' מ"ש בסי"ק פס. על הגליון], (ח) נ"מ קד., (ט) נ"ל נכי ופי' רש"ש, (י) [מהרש"ל וכן נסתרך].

גליון הש"ס

גמרא הייני הך. עי' רשב"ם שבועות דף לו ע"ב ד"ה תרתי למ"ל:

הגהות הב"ח

(א) גמ' ת"ל אבנייה אנא אמר ליה לית לי דוכתא כל"ל ותיבת איסתריה נמחק: (ב) שם לא מרחמנא א"ל לא קא מתדר לי א"ל שוף אכריסך ועול: (ג) שם אמר ר"נ בדדיירי כל"ל ותיבת כי נמחק: (ד) שם אלא תיבת דצ"בי בפנלמא כל"ל ותיבת ובי נמחק: (ה) שם מטשת לי אינדרונא: (ו) רש"י ד"ה אבל יכי יסתרו הכית: (ז) ד"ה סברנא וכי שיתרו לך בנייתך: (ח) ד"ה ובסמ"ל אינדרונא: (ט) ד"ה שמא בעלמא אספלידא שמא כל"ל ותיבת אם נמחק: (י) ד"ה בית כור לפי חשבון. נ"מ בתוס' לקמן כפר' רבב"ם רים פ' בית כור:

מוסף רש"י

בוקי סריקי. כמים ריקים, כלומר דברים שאין בעם טוב לפי חשבון שאתים כאלר המשכן, אתמים על מחשים הוי בית שלם (ב"מ קו ..).

רבינו גרשום

לא מצינא דאטרח (לבנות) (לפנות) ביתי: שוף אכריסך עול. כלומר הואיל ונרם מזלך (ב) חפור בארץ וכפוף בטבע וצא והכנס. דינא קאמר ליה דבתוך שלו יבנה: לא אמרן דדינא קאמר ליה אלא דלא מטו בשורי. שלא ירדה העליה למטה מי' אז יכול לטענן לו דור ברזוק בתוך עשרה; [דלא] אתנו בהדי הדדי. שלא התנו זה לזה לבנות אחר נפילה: עד כמה. גבוה יכול לבוסו שיסייע לו: כאותה ששנינו. בפ' המוכר: רומו כחצי ארכו וכחצי רחבו. שאם היה הבית כ' אמה באורך ורוחב ר' אמה עושה גבוה חצי כ' וחצי ר' שהם ט"ו אמה וראיה לדבר מהיכל: לא תיתלו בוקי סריקי. כלומר לא תאמינו בדברים ריקים הללו מעולם לא אמרן ר' נחמן שיבנהו גבוה כזה: שיעור אפריסתא דמחוזא כדי שיתא יכול ליישא משאר על גבו כמשארי של אנשי מחוזא ויכול לחזור בריוח בהכי מצי לכופו טפי לא: אשיתא כו' אגב כוי דחבריי. שהיה בונה כוהלו כנגד חלון חבירו שהיה לו חזקה לחלון ולא הרחיק ר' אמות: מרעית אשיתאי. שתתחיל כו חלונות אחרות: סתרנא לך. עד חלונות אלו ובנינא

(א) (לפני ל"ל שוף כתרן ועי' נתוס' ד"ה שוף): (ב) [לפנינו הני' תחוני מי דתבריה]: (ג) [הלשון נ"ל תיקון ולולי ל"ל דלו היו מעמידין נפטמיסם ס"ל מרישם]:

מב א ב ג ד מי' פ"ד מהלי' שמטים הל' ו ז סמג עשין סב טוש"ע ח"מ סימן קמד סעיף ג ועיין בהגה"מ:

מג ה ו מי' שם פ"ז הלכה ט סמג עשין סב טוש"ע ח"מ סי' קנד סעיף יג:

מד ז טוש"ע שם סימן קמד סעיף כ:

מה ח ט מי' שם הל' י סמג שם טוש"ע ח"מ סי' קנד סעיף מ:

מו י מי' פכ"ל מהל' מכירה הל' י סמג שם טוש"ע ח"מ סי' קנד סעיף ד:

מז כ מי' פ"ז מהלכות שכנים הל' י סמג עשין סב טוש"ע ח"מ סי' קנד סעיף מז:

מח ל מי' פכ"ט מהל' מכירה הל' יד סמג עשין סב טוש"ע ח"מ סי' ריח סעיף יח:

מט מ נ מי' שם הל' יד טוש"ע שם סעיף יח:

רבינו גרשום (המשך)

לך מחדש: דינא אמר ליה. דלא מצי למיטרח לפנות ביתו: היינו דך. דקאמר רב חמא בהני בי תרי וכו' והא תו למה לי: הא איצטריך למיתני. שאפי' אלו חלונות שיש לו בהן חזקה: בי תבני וציבי. שאין צריך בהן לאורה כל כך אפ"ה לא מצי לכופו לפנות: אספלידא. חדר שלרעיון קמארא: תרביצא. גינה שסמוך לה: אפומא דאספלידא. לפני הפתח: אחר של שדה לבן. שדה תבואה: יש לו לבעל הכרם ד' אמות בשדה לבן. כמלא צמד בקר וכליו כדי לחרוש גפנין העומדין על המיצר ששם הין (ג) עומדים גפנותיהם בחרישה: שעל מנת כן חלקו השדות. והכי נמי לא יבנה כותלו לאספלידא שלו כדי שלא לאפיל עליו: א"ל החם. משי"ה יש לו לבעל הכרם ד' אמות בשדה לבן משום דעלו להדדי שמעלה זה בעל הכרם לבעל שדה משדה לבן יותר מחלק שדה כרם כדי שיהא לו ד' אמות אבל הכא נבי אספלידא לא העלהו יותר בתרביצא ומש"ה מצי למימר ליה בדידי קבנינא: א"ל וכי בשופטני עסקינן. דלא מעלו אהדדי כלומר יכי באנשים שוטים עסקינן דבלא עלוי קרקע נטל זה תרביצא תחת האספלידא והלא זה בני וזה (אינו) בני אלא בהאי עלו אהדדי בדמים: כשורי והודרי. ולא עלו בארירא ולא נתן לו בקרקע יותר ובדין קאמר בדידי קא בנינא: ולימא ליה. בעל האספלידא עד האידנא הויא לה אספלידא דהויא לה נהורא מעליא אבל השתא אי בנית אשיתא קא מאפלת עלי והוה לי אדרונא דחשיכה שפי והכא טענה מצי מעכב עלויה: אמר רב שימי בר אשי שמא בעלמא פלג ליה. דהשתא נמי שם אספלידא קרי ליה אע"ג דמאפלא: מי לא תניא כו'. אע"פ שאין שם גפנים שתים כנגר שתים ואחת יצא ונב (אינונה): דדיירא ביה כדדרו ביה אבהתי. כלומר להכי אינוגא למיתב חלק אבותי שהיה לה מאור גדול:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com